የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌደራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ ሁለተኛ ዓመት ቁጥር ፵፪
አዲስ አበባ የካቲት ፲ ቀን ፪ሺ፰ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

22nd Year No.42
ADDIS ABABA 18th February, 2016

ማውጫ

ደንብ ቁጥር ፫፻፸፭/፪ሺ፰ ዓ.ም

የዕጽዋት ዘር የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ....
....ገጽ ፰ሺ፰፻፴፬

የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፫፻፸፭/፪ሺ፰

ስለዕጽዋት ዘር የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አስፈጻሚ አካላትን ስልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው በአዋጅ ቁጥር ፱፻፲፮/፪ሺ፰ በአንቀጽ ፭ እና በዕጽዋት ዘር አዋጅ ቁጥር ፯፻፹፪/፪ሺ፭ አንቀጽ ፳፯(፩) መሰረት የሚከተለውን ደንብ አውጥቷል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. **አጭር ርዕስ**

ይህ ደንብ "የዕጽዋት ዘር የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፫፻፸፭/፪ሺ፰" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. **ትርጓሜ**

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፦

፩/ "አዋጅ" ማለት የዕጽዋት ዘር አዋጅ ቁጥር ፯፻፹፪/፪ሺ፭ ነው፤

፪/ በአዋጁ አንቀጽ ፪ ውስጥ የተሰጠ የቃላት ትርጓሜ ተፈጻሚ ይሆናል፤

፫/ "አዳቃይ" ማለት፦

ሀ) አዲስ የዕጽዋት ዝርያ አዳቅሎ ያወጣ ወይም በተገኘው አዲስ ዝርያ ላይ ማሻሻያ ያደረገ፤

CONTENTS

Regulation No. 375/2016

Council of Ministers Seed Regulation ....
....Page 8834

COUNCIL OF MINISTERS REGULATION No. 375/2016

COUNCIL OF MINISTERS REGULATION ON SEED

This Regulation is issued by the Council of Ministers pursuant to Article 5 of the Definition of the Powers and Duties of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Proclamation No. 916/2015 and Article 27(1) of the Seed Proclamation No. 782/2013.

PART ONE
GENERAL

1. **Short Title**

This Regulation may be cited as the "Council of Ministers Seed Regulations No. 375/2016".

2. **Definitions**

In this Regulation unless the context requires otherwise:

1/ "Proclamation" means the Seed Proclamation No. 782/2013;

2/ the definition provided for under Article 2 of the Proclamation shall be applicable;

3/ "breeder" means:

a) a person who has discovered a new plant variety through breeding or developed the newly discovered variety;

ለ) አዲስ የዕጽዋት ዝርያ አዳቅሎ ያወጣና በተገኘው አዲስ ዝርያ ላይ ማሻሻያ ያደረገ ሰውን ቀጥሮ ወይም ሥራውን ተከናትሮ ያሰራ፣ ወይም

ሐ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) እና (ለ) የተጠቀሱትን ሰዎች መብት ተክቶ የያዘ፣ ሰው ነው፤

፬/ "ለማጓጓዝ የተዘጋጀ ጭነት" ማለት በአንድ የዕጽዋት ጤንነት ማረጋገጫ ሰርተፍኬት ብቻ ከአንዱ አገር ወደ ሌላ አገር የሚጓጓዝ ዕጽዋት ወይም የዕጽዋት ምርት መጠን ነው፤

፭/ "መያዣ" ማለት ከረጢት፣ ጠርሙስ፣ ኬሻ፣ ሳጥን፣ በርሜል፣ ሻንጣ ወይም ቦርሳ፣ ቆርቆሮ፣ መጠቅለያ ያለው መያዣ ወይም ሌላ ዘር ለማስቀመጥ የሚያገለግል መያዣ ነው፤

፮/ "ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ ሙከራ" ማለት ለተለያዩ የሰብል አይነቶች የወጣውን ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ መስፈርት እጩ ዝርያው ማሟላት አለማሟላቱ የሚረጋገጥበት የሙከራ አይነት ነው፤

፯/ "የማሳ ቁጥጥር" ማለት በኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ በወጣው የዘር ማሳ መስፈርት መሰረት ማሳው ደረጃውን ማሟላቱን ለማረጋገጥ የሚደረግ ሕጋዊ የማሳ ቁጥጥር ነው፤

፰/ "የመስክ መስፈርት" ማለት ዘርን በመስክ አምርቶ ለማጽደቅ አስፈላጊ የሆኑ መርሀ ግብሮች አካል ሆኖ ከሌላው ተመሳሳይ ሰብል ዓይነት/ኦፍታይፕ ያለው የአጎራባች ማሳ ርቀት፣ የሰብል ፈረቃ፣ በማሳው ውስጥ የሚገኝ የተለየ ዝርያና ኦፍታይፕ፣ አረምና በሽታ የሚያካትት መስፈርት ነው፤

፱/ "ኦፍታይፕ" ማለት አንድ ዕጽዋት ከሚታወቅበት የእድገት እና ውጫዊ መገለጫዎች ማለትም በቅጠሉ ወይም አበባው፣ በቀለሙ ወይም በቅርጹ ወይም ቁመቱ የመሳሰሉት ተቀባይነት ካገኘው ከዝርያው ባህርያት ለወጥ ብሎ የታየ ከሆነ

b) employed or commissioned a person who has bred or discovered and developed a new plant variety; or

c) a successor in title of the person specified in paragraphs (a) and (b) of this sub-article;

4/ "consignment" means a quantity of plants and plant products covered and being moved from one country to another by a single phytosanitary certificate;

5/ "container" means a bag, bottle, sack, box, barrel, case, tin, receptacle wrapper or other materials in which the seed is placed or packed;

6/ "distinctness, uniformity and stability testing" means an evaluation of whether a candidate variety meets the distinctness, uniformity and stability criteria set for the particular species of crop;

7/ "field inspection" means an official inspection of a seed field to check compliance with field standards set by Ethiopia Standard Agency;

8/ "field standards" includes requirements for isolation distance from other variety/off-types, crop rotation , disease, shedding pollen and weeds when growing crop as part of the seed certification programme;

9/ "off-type" means a plant which doesn't display the recognized characters of growth, morphological formation either in leaf or flower, a shape or color or height is in any way obviously different from accepted

፲/ "አጎራባች ማሳ ርቀት" ማለት በዘረመል ወይም በንክኪ የሚፈጠረውን ብክለትና የዝርያ መቀላቀልን ለመከላከል በሁለት ተመሳሳይ ወይም ተቀራራቢ የሰብል ዓይነቶች መካከል የሚኖረው ዝቅተኛ የርቀት መጠን ነው፤

፲፩/ "መለያ ምልክት" ማለት ማንኛውም በዘር መያዣ ዕቃ ላይ የዘሩን ምንነት ለመለየት የተለጠፈ የጽሑፍ ወይም የሥዕል መግለጫ ነው፤

፲፪/ "የብሔራዊ የዝርያ ብቃት ማረጋገጫ ሙከራ" ማለት አዲስ ዝርያዎችን ለእርሻ ሥራ ለመጠቀም ያለው ፋይዳ እና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ ባህሪያቸውን ከአካባቢው ወይም ቀደም ሲል ከተለቀቀ ዝርያ ጋር ለማነጻጸር የሚደረግ ሙከራ ነው፤

፲፫/ "የብሔራዊ ዝርያ የብቃት ሙከራ ግምገማ የቴክኒክ ኮሚቴ" ማለት አዲስ ዕጩ ዝርያዎች እንዲለቀቁ የሚቀርቡ ማመልከቻዎችን ለመገምገምና የዉሳኔ ሃሳብ ለማቅረብ በብሔራዊ ደረጃ የተቋቋመ ኮሚቴ ነዉ፤

፲፬/ "ብሔራዊ የዝርያ መዝገብ" ማለት በሀገር አቀፍ ደረጃ የተለቀቁ ዝርያዎች የሚመዘገቡበት የዝርያ መዝገብ ነው፤

፲፭/ "የብሔራዊ ዝርያ አጽዳቂ ኮሚቴ" ማለት የብሔራዊ ዝርያ የብቃት ሙከራ ግምገማ የቴክኒክ ኮሚቴ ሪፖርትን መሰረት በማድረግ ሚኒስቴሩ የመጨረሻ ውሳኔ እንዲሰጥበት የውሳኔ ሃሳብ ለማቅረብ የተቋቋመ ኮሚቴ ነው፤

፲፮/ "ቋሚ ስያሜ" ማለት አዲስ የተለቀቀ ዝርያ በብሔራዊ ዝርያ መዝገብ ውስጥ ሲመዘገብ የሚሰጥ ስያሜ ነው፤

፲፯/ "የታሸገ" ማለት የዘር መያዣውን በሚመለከት መያዣው በሚታሸግበት ወቅት እንዲጠበቅ የተደረገ እና እሽጉ የተከፈተ እንደሆነ ግን ስለመከፈቱ አመላካች የሆነ ማስረጃ የሚሆን ነገር ሳይተው እንዳይከፈት ተደርጎ የዘር መያዣው የታሸገ ነው፡

10/ "isolation distance" means the minimum required distance between two crop fields of the same species or closely related species to prevent contamination, either mechanically or genetically;

11/ "label" means any written or pictorial statement affixed to a container of seed to identify the seed;

12/ "national performance trial" means growing of newly developed varieties to assess value for cultivation and use characteristics against the local or standard variety;

13/ "National Performance Trial Evaluation Technical Committee" means a national committee established to perform technical evaluations and give recommendations on applications to release a new variety;

14/ "National Variety Register" means a national variety register to record released varieties;

15/ "National Variety Release Committee" means a committee established to recommend on release of varieties, to the Ministry for final decision, based on the reports of the National Performance Trial Evaluation Technical Committee;

16/ "permanent designation" means name given to a newly-released variety for entry into the National Variety Register;

17/ "sealed" means with respect to a seed package, fastened in such a manner that it is impossible to open the seed package without leaving evidence of its having been opened;

፲፰/ "የዘር ሰርተፍኬሽን" ማለት ለሽያጭ የሚቀርበው ዘር ሕጋዊ የዘር ጥራት ቁጥጥር የሚደረግበት የጥራት ማረጋጋጫ ሥርዓት ነው፤

፲፱/ "መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት" ማለት ወጥነት ያለው እና በአካል ሊለይ የሚችል መጠኑ የታወቀ ዘር ነው።

ክፍል ሁለት

ዝርያን ስለመልቀቅና ስለመመዝገብ

፫. ዝርያዎችን ለመልቀቅ የሚያስፈልጉ መስፈርቶች

፩/ እጩ ዝርያዎች ከመለቀቃቸው በፊት ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ እና ዝርያውን ለእርሻ ሥራ ለመጠቀም ያለው ፋይዳ እና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ መስፈርቶቻቸው መገምገም አለባቸው።

፪/ የዝርያው ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ ሲገመገም የሚከተሉትን ባሕሪያት ማሟላት አለበት፦

ሀ) በአንድ ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ባህሪያት ከሌሎች ከተለቀቁ ዝርያዎች በግልጽ የሚለይ፤

ለ) በባህሪው ወጥነት ያለው፤ እና

ሐ) በተደጋጋሚ ሲባዛ የማይቀየር ባህሪ ያለው።

፫/ ዝርያውን ለእርሻ ሥራ ለመጠቀም ያለው ፋይዳ እና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ ሲገመገም የሚከተሉትን ባህሪያት ማሳየት አለበት፦

ሀ) ከተለቀቁት ዝርያዎቸ በአንድ ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ እንደ ምርት መጠን፣ ብሽታን የመቋቋም ብቃት፣ ሰብል የሚደርስበት ወቅት እና በመሳሰሉት ባህሪያት መብለጡን፤

ለ) በተጠቃሚዎች ዘንድ በከፍተኛ ደረጃ መፈለጉን።

፬. ዝርያ ለማስለቀቅ የሚቀርብ ማመልከቻ

፩/ ማንኛውም ሰው ዝርያ ለማስለቀቅ ዝርያው ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ ያለው ስለመሆኑ እና ብሔራዊ የዝርያ ብቃት ማረጋገጫ ሙከራ እንዲሰራለት ማመልከቻውን ለሚኒስቴሩ ያቀርባል።

18/ "seed certification" means a quality assurance system whereby seed intended for marketing is subject to official control and inspection;

19/ "seed lot" means a specified quantity of seed, which is homogeneous and physically identifiable.

PART TWO

VARIETY RELEASE AND REGISTRATION

3. Criteria for Release

1/ The distinctness, uniformity and stability and value for cultivation and use characteristics of the candidate varieties shall be evaluated before their release.

2/ The distinctness, uniformity and stability evaluation of the variety shall fulfill the following characteristics:

a) clearly distinguishable from all the other existing varieties in one or more characteristics;

b) uniform in its characteristics; and

c) stable in repeated multiplication cycles.

3/ The value for cultivation and use characteristics evaluation of the variety shall show they following characteristics:

a) superior to existing varieties in one or more characteristics such as amount of yield, resistance to disease, maturity and other similar characters;

b) highly desirable by users.

4. Application for Variety Release

1/ Any person who applies to release a variety shall submit his application to the Ministry for distinctness, uniformity and stability and national performance trial test.

፪/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አፈጻጸም ሚኒስቴሩ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

፭. የዝርያ ሙከራ

ሚኒስቴሩ በተለያዩ ሥነምህዳር ቀጠናዎች የብሔራዊ ዝርያ ብቃት ማረጋገጫ እና ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ ሙከራዎች በማከናወን እና ሪፖርት በማዘጋጀት ለብሔራዊ የዝርያ ብቃት ሙከራ ገምጋሚ ቴክኒክ ኮሚቴ ለግምገማ ያቀርባል፡፡

፮. ዝርያ ለመልቀቅ የሚደረግ ግምገማ

፩/ የብሔራዊ ዝርያ ብቃት ሙከራ ገምጋሚ የቴክኒክ ኮሚቴ ዕጩ ዝርያዎችን የሚገመግመው በዚህ ደንብ አንቀጽ ፫ በተቀመጠው መስፈርት መሰረት የቀረበውን መረጃ በመተንተን እና የመስክ ግምገማ በማካሄድ ይሆናል፡፡

፪/ ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አፈጻጸም ሚኒስቴሩ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

፯. የብሔራዊ ዝርያ አጽዳቂ ኮሚቴ የውሳኔ ሃሳብ

፩/ የብሔራዊ ዝርያ አጽዳቂ ኮሚቴ ከዝርያ ሙከራ ገምጋሚ የቴክኒክ ኮሚቴ በሚቀርበው ሪፖርት መሰረት ሚኒስቴሩ የመጨረሻ ውሳኔ እንዲሰጥበት መነሻ የውሳኔ ሀሳብ ያቀርባል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ለሚኒስቴሩ የሚቀርብ የውሳኔ ሀሳብ፡

ሀ) ዝርያው ሙሉ በሙሉ እንዲለቀቅ፤

ለ) ዝርያው በጊዜያዊነት እንዲለቀቅ፤

ሐ) ዝርያው በድጋሚ እንዲሞከር፡ ወይም

መ) ዝርያው ውድቅ እንዲሆን፡

የሚጠይቅ ሊሆን ይችላል፡፡

፰. ቋሚ ስያሜ

፩/ አዳቃዩ ለአዲሱ ዝርያ ቋሚ ስያሜ የሚሰጠው በሚከተለው መስረት ይሆናል፦

ሀ) አጭር እና ግልጽ፤

ለ) ዝርያውን ለመለየት የሚያስችል ሆኖ ነገር ግን ቁጥሮችን ብቻ ያልያዘ፤

ሐ) የዝርያውን ባህሪ ማንነት የማያደናግርና የማያሳስት፤

2/ The Ministry shall issue detail directive for the implementation of sub-article (1) of this Article.

5. **Variety Trial**

The Ministry shall perform both national performance trial and distinctness, uniformity and stability test and generate and provide the report to National Performance Trial Evaluation Technical Committee for evaluation.

6. **Evaluation for Release of Variety**

1/ The National Performance Trial Evaluation Technical Committee shall evaluate the candidate variety for release against the criteria provided for under Article 3 of this Regulation through data analysis and national performance trial evaluation.

2/ The Ministry shall issue detail directive for the implementation of sub-article (1) of this Article.

7. **Recommendation of the National Variety Release Committee**

1/ The National Variety Release Committee shall, based on the National Performance Trial Evaluation Technical Committee report, propose a recommendation for the final decision of the Ministry.

2/ The recommendation submitted to the Ministry pursuant to sub-article (1) of this Article may propose:

a) full release of the variety;

b) provisional release of the variety;

c) a further test of the variety; or

d) rejection of the variety.

8. **Permanent Designation**

1/ A permanent designation to be assigned to a new variety by the breeder shall:

a) be short and precise;

b) allow the variety to be identified; but not consist only of numeric figures;

c) not to mislead or confuse the identity of the variety with other varieties;

መ) በብሔራዊ የዝርያ መዝገብ ከተመዘገቡ የሌሎች ዝርያ ስያሜ ጋር ተመሳሳይነት የሌለው፤ እና

ሠ) በኢትዮጵያ ውስጥ ወይም በሌላ አገር ቀደም ብሎ የተሰጠን መብት ሊጎዳ የማይችል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተውን መስፈርት አለማሟላት ስያሜውን ውድቅ ለማድረግ ምክንያት ይሆናል።

፫/ የዝርያ ስያሜን አስቀድሞ ያስመዘገበ ሰው ከበቂ ምክንያት ጋር ለሚኒስቴሩ ማመልከቻ በማቅረብና የዕጽዋት ዘር ብቃት ማረጋገጫና የተያያዥ አገልግሎቶችን ክፍያ ተመን መወሰኛ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ የተወሰነውን ክፍያ በመፈጸም በሚኒስቴሩ ተቀባይነት ሲያገኝ የዝርያ ስያሜን አስቀይሮ ለማስመዝገብ ይችላል።

፱. ምዝገባ

ዝርያው እንዲለቀቅ ተቀባይነት ሲያገኝ ሚኒስቴሩ የሚከተሉትን መረጃዎች በብሔራዊ ዝርያ መዝገብ ውስጥ ይመዘግባል፦

፩/ የሰብሉ ስም፣ የዝርያው ስም፣ የምዝገባ ቁጥር፣ የምዝገባ ቀን፣ የተለቀቀበት ዓመት፣ ዝርያው ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሲቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪይ እና አስፈላጊ ሲሆን የዝርያው የትውልድ ሐረግ፤

፪/ እንደ አስፈላጊነቱ የተለቀቀበት ሁኔታ በገደብ፣ ለተወሰነ ወይም ለብዙ አካባቢዎች መሆን አለመሆን፤

፫/ ተጨማሪ መረጃዎች ማለትም የምርት አቅም፣ የመላመድ ሁኔታ፣ የጥራት ሁኔታ፣ በሽታና ተባይ የመቋቋም፤ እና

፬/ የዝርያው አስመዝጋቢ ወይም የዝርያውን ባሕሪ ጠባቂ ሰው ስም።

፲. ብሔራዊ የዝርያ መዝገብ

ሚኒስቴሩ፦

፩/ የብሔራዊ የዝርያ መዝገብን አደራጅቶ ይይዛል፤

፪/ አዲስ የተለቀቁ ዝርያዎችን በየጊዜው በብሔራዊ የዝርያ መዝገብ ይመዘግባል፤

፫/ ከምርት ውጪ የሆኑ ዝርያዎችን ከብሔራዊ የዝርያ መዝገብ ውስጥ ያስወጣል፤

d) not to have similarity with the name of other varieties registered in the National Variety Registry; and

e) not affect rights previously granted in Ethiopia or any other country.

2 Failure to conform to the criteria set forth under sub-article (1) of this Artic.. shall be ground for rejection of the designation.

3 A person who already registered a variety designation may change designation by applying to the Ministry with justification and upon payment of fee prescribed in the Rate of Fees for Seed Competency and Related Services Council of Ministers Regulation, if the Ministry approves.

9. Registration

When a variety has been approved for release, the Ministry shall enter the following information in the National Variety Register:

1/ crop name, variety name, registration number, registration date, year of release, distinguishing distinctness, uniformity and stability trait and pedigree of the variety where applicable;

2/ where relevant, conditions of release such us restricted, specific or wider adaptation;

3/ additional data such as yield potential, adaptation, quality, disease and pest reaction; and

4/ name of person registering the variety or maintainer of the variety.

10. National Variety Register

The Ministry shall:

1/ organize and keep the National Variety Register;

2/ regularly register in the National Variety Register the newly released varieties;

3/ remove the obsolete varieties from the National Variety Register;

፬/ በየዓመቱ የዝርያ መዝገብን ያሳትማል፤ ለባለድርሻ አካላትም ተደራሽ ያደርጋል።

፲፩. ምዝገባን ስለመሰረዝ

፩/ ሚኒስቴሩ የማንኛውንም ዝርያ ምዝገባ በሚከተሉት ምክንያቶች ሊሰርዝ ይችላል፦

ሀ) ለመለቀቁ ምክንያት የሆነውን ባህሪያት ካጣ ወይም መሠረታዊ ባህሪያቱን ከለወጠ ወይም ከቀነሰ፤

ለ) በሰው ወይም በእንስሳት ጤንነትና በአካባቢ ደህንነት ላይ አደጋ የሚያስከትል ሆኖ ሲገኝ፤

ሐ) አስቀድሞ በሌላ ስም ከተመዘገበ ዝርያ ጋር ልዩነት የሌለው ሆኖ ከተገኘ፤

መ) ዝርያው በሐሰተኛ፣ በተሳሳተ ወይም ትክክል ባልሆነ መረጃ ላይ ተንተርሶ የተለቀቀ ወይም የተመዘገበ ከሆነ።

፪/ በዚህ አንቀጽ መሰረት ሚኒስቴሩ የዝርያ ምዝገባን ከመሰረዙ በፊት ለአስመዝጋቢው በጽሁፍ በማሳወቅ በ፲፭ የሥራ ቀናት ውስጥ ቅሬታው የሚደመጥበትን እድል መስጠት አለበት።

፲፪. የአገልግሎት ክፍያ

፩/ ዝርያን ለማስለቀቅና ለማስመዝገብ የሚፈጸም የአገልግሎት ክፍያ በአዋጁ አንቀጽ ፳፯(፩) መሠረት በወጣው ደንብ የተወሰነው ክፍያ ይሆናል።

፪/ ማንኛውም የአገልግሎት ክፍያ የሚከፈለው የአገልግሎት ጥያቄ ማመልከቻው በሚቀርብበት ወቅት ይሆናል።

፲፫. የዝርያ አለቃቀቅና ምዝገባ ሂደትን ስለማስተዳደር

ሚኒስቴሩ የብሔራዊ ዝርያ አለቃቀቅና ምዝገባ ሂደትን ለማስተዳደር የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል፦

፩/ አዲስ ዝርያዎችን ለማስለቀቅ የሚቀርቡ ማመልከቻዎችን በመመርመር ይቀበላል፤

፪/ የብሔራዊ ዝርያ ሙከራ ለማካሄድ ተስማሚ በሆኑ ሥነ-ምህዳር ቦታዎች ላይ የኮንትራት ውል ይዋዋላል፤ ሙከራዎችንም ያከናውናል፤

4/ annually publish the variety register and make accessible to stakeholders.

11. Cancellation of Registration

1/ The Ministry may cancel the registration of any variety:

a) if the variety losses the characteristics upon which its release was based or those characteristics have been significantly changed or degraded; or

b) if it is found to pose a risk to human or animal health and safety to the environment;

c) if the variety has been found to be indistinguishable from a variety that was already registered under a different name;

d) if the variety was released or registered on the basis of false, misleading or incorrect information submitted.

2/ Prior to cancelling the variety registration pursuant to this Article, the Ministry shall notify in writing to the person who registered the variety and give him the opportunity to be heard within 15 working days.

12. Service Fee

1/ The service fee to be paid for variety release and registration shall be those prescribed in regulation issued pursuant to Article 27(1) of the Proclamation.

2/ The fee for any service shall be paid at the time when the application for a service is made.

13. Administration of Variety Release and Registration Process

To administer the national variety release and registration process the Ministry shall perform the following activities:

1/ receive and process applications for release of new varieties;

2/ conclude contract for national variety trial sites on appropriate agro-ecology and perform trials;

፫/ ለሁለት የምርት ወቅቶች ቢያንስ ሶስት ተመሳሳይነት ባላቸው ሥነ-ምህዳር ቦታዎች ላይ ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ እና የብሔራዊ ዝርያ ሙከራ ያካሂዳል፤

፬/ ዝርያው ከኢትዮጵያ ውጪ ከዚህ በፊት የተለቀቀ ሆኖ አገር ውስጥ ለማስገባት የተፈለገ ከሆነ ተስማሚ በሆነ ሥነምህዳር ዝርያው ለእርሻ ሥራ ለመጠቀም ያለው ፋይዳ እና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ እና ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ ሙከራዎችን ቢያንስ ለአንድ የሰብል ወቅት ያካሂዳል፤

፭/ ለብሔራዊ ዝርያ ብቃት ሙከራ ገምጋሚ ቴክኒካል ኮሚቴ አባላት ተልዕኮአቸውን እንዲወጡ የሎጂስቲክ ድጋፍ እንዲያገኙ ያመቻቻል፤

፮/ የብሔራዊ ዝርያ ብቃት ሙከራ ገምጋሚ የቴክኒክ ኮሚቴ ሪፖርቶችን ይቀበላል፣ ይተነትናል፣ የማጠቃለያ ሪፖርትም ያዘጋጃል፣ እንዲሁም ከሌላው የተለየ፣ ወጥነት ያለው እና ሊቀያየር የማይችል የዝርያ ባህሪ ሪፖርት ይቀበላል፣ የብሔራዊ ዝርያ አጽዳቂ ኮሚቴ ስብሰባን ያዘጋጃል፤ የስብሰባውንም ቃለ-ጉባኤ ይይዛል፤

፯/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲ መሰረት የጸደቁ ዝርያዎችን በብሔራዊ የዝርያ መዝገብ ላይ ያሰፍራል፤

፰/ ከመንግስት የምርምር ተቋማትና ማንኛውም የሕዝብን ጄነቲክ ሀብት ተጠቅሞ ዝርያን ያጎለበተ የግሉ ዘርፍ ለእያንዳንዱ ለተለቀቀ አዲስ ዝርያ ለረጅም ጊዜ እንዲቀመጥ አስፈላጊውን የዘር መጠን ለብዝሀ ሕይወት ጥበቃ ኢንስቲትዩት መሰጠቱን ያረጋግጣል፤

፱/ በሕጋዊ መንገድ የተለቀቁትን ዝርያዎች የአራቢ ዘር ምርትንና ዝርያው ባህሪውን ጠብቆ እንዲቆይ መደረጉን ይከታተላል፤

፲/ የብሔራዊ ዝርያ መዝገብ ዝርዝርን በየጊዜው ክለሳ ያደርጋል፤

3/ perform both distinctness, uniformity and stability and national performance trial for a minimum of two seasons in at least three sites having similar agro-ecology;

4/ perform both value for cultivation and use and distinctness, uniformity and stability test for at least one season in related agro-ecological zone, for importation of a variety that has already been released outside of the Ethiopia;

5/ arrange and provide logistical support to National Performance Trial Evaluation Technical Committees;

6/ receive, analyze and compile the National Performance Trial Evaluation Technical Committee reports as well as receive results of distinctness, uniformity and stability and organize National Variety Release Committee meetings and minute its deliberations;

7/ enter approved varieties in the National Variety Register in accordance with Article 10 of this Regulation;

8/ ensure that the required quantity of seed of each newly-released variety from public research and any private sector which develop variety form public genetic resources is submitted to the Institute of Biodiversity Conservation for long time storage;

9/ follow up the quality of breeder seed production and varietal maintenance services for officially released crop varieties;

10/ ensure that the National Variety Register is reviewed on a regular basis;

፲፩/ የብሔራዊ ዝርያ አጽዳቂ ኮሚቴ ተግባራትን በየጊዜው በመዳሰስ ውጤታማነታቸውን ለማሻሻል የሚረዱ ስትራቴጂዎችን ቀይሶ ተግባራዊ ያደርጋል።

ክፍል ሶስት
ስለዘር ማምረትና ማከፋፈል

፲፬.የአምራች ግዴታዎች

የተለቀቀ ዝርያ ዘርን የሚያመርት ማንኛውም አምራች፦

፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፮ (፩) መሠረት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት የመያዝ፤

፪/ ለዘር አመራረት የወጣውን የዘር ጥራት ማረጋገጫ መስፈርት በሚያሟላ መልኩ የማምረት፤

፫/ በተቀናጀ የዘር ምርት ዕቅድ አወጣጥ ላይ የመሳተፍ፤ እና

፬/ ሚኒስቴሩ የዘር ምርት መጠን ወይም ጥራትን ለማሻሻል ባወጣው መመሪያ ስተመለከቱ መስፈርቶች ተገዢ የመሆን፤

ግዴታዎች አለበት፡

፲፭. የዘር አምራቾችና አከፋፋዮች መዝገብ

በአዋጁ አንቀጽ ፱ መሠረት በሚኒስቴሩ የሚያዘው የተለቀቁ ዝርያዎች የዘር አምራቾች እና አከፋፋዮች መዝገብ በየጊዜው የሚከለስ ሆኖ ቢያንስ የሚከተሉትን ዝርዝር መረጃዎች መያዝ አለበት፦

፩/ የዘር አምራቹ ወይም አከፋፋዩ ስምና አድራሻ፤

፪/ የሚመረተው ወይም የሚከፋፈለው የዘር አይነት፣ ዝርያ፣ የዘር ደረጃ እና አምራች ሲሆን መሬቱ በሄክታር፤

፫/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ያለበት ሁኔታ፤

፬/ ዘሩ የተመረተበት ዓመተ ምሕረት።

፲፮. የዘር ምርት ዕቅድና የመረጃ ቋት

፩/ ሚኒስቴሩና የክልል ባለስልጣናት ከመንግስትና ከግል ባለድርሻ አካላት ጋር በመሆን በአዋጁ አንቀጽ ፯ መሠረት የተመዘገበ ዝርያን ለማምረትና ለማከፋፈል የሚያስችል ስትራቴጂ ይነድፋሉ።

11 periodically assess the National Variety Release Committee activities and recommend strategies to improve its effectiveness.

PART THREE
SEED PRODUCTION AND DISTRIBUTION

14. Obligations of Producers

Any producer of released variety seed shall have the following obligations:

1 hold a valid certificate of competence issued pursuant to Article 6 (1) of the Proclamation:

2 undertake production in accordance with the quality standard set for seed certification:

3 participate in integrated seed production planning activities: and

4 comply with the requirement specified in the directi[illegible] issued by the Ministry to improve the quality or quantity of seed production.

15. Registry of Seed Producers and Distributers

The registry maintained by the Ministry pursuant to Article 9 of the Proclamation with respect to released variety of seed producers and distributers shall be updated regularly and shall contain at least the following information:

1/ name and address of the seed producer and distributer;

2/ species, variety, class of seed, and hectare of land if producer;

3/ status of certificate of competence;

4/ year of production of the seed.

16. Seed Production Planning and Database

1/ The Ministry and regional authorities together with public and private stakeholders shall develop a strategy to enable production and distribution of registered seed varieties as provided under Article 7 of the Proclamation.

፪/ በአዋጁ አንቀጽ ፯ መሰረት ሚኒስቴሩ የሚያዘው የዘር ምርት መረጃ ቋት የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ ይኖርበታል፦

ሀ) ዓመታዊ የምርት ዕቅድና የኃላፊነት ድርሻ፤

ለ) በተቋምና በጥቅል ለእያንዳንዱ የዘር አይነት ዓመታዊ የምርት መረጃ፤

ሐ) ዘሩን ለማምረት የሚያስፈልገው መሬት፣ መሰረተ ልማትና ሌሎች የሀብት ምንጮች፤ እና

መ) ለብሔራዊ የዘር ምርት አስፈላጊ የሆነ ማናቸውም ጠቃሚ መረጃዎች።

፫/ የዘር ምርት መረጃ ቋቱ በኤሌክትሮኒክ ፎርማት የሚዘጋጅ ሆኖ በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፲፭ መሰረት ከተዘጋጀው የተለቀቁ ዝርያዎች ዘር አምራቾችና አከፋፋዮች መዝገብ ጋር የተገናኘ መሆን አለበት።

፲፯. <u>የዘር ማከፋፈል</u>

የዘር ማከፋፈል ሚኒስቴሩ በሚያወጣው ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ መሰረት የሚፈጸም ይሆናል።

<u>ክፍል አራት</u>

<u>የዘር ጥራት መቆጣጠርና ማረጋገጥ</u>

፲፰. <u>የዘር ጥራትን የመቆጣጠርና የማረጋገጥ ኃላፊነት</u>

፩/ የክልል ባለስልጣናት በክልላቸው ውስጥ በሚመረቱ የቅድመ መስራች፣ መስራች እና የተመሰከረለት ዘር ላይ የጥራት ቁጥጥር በማድረግ "የጸደቀ ዘር" ወይም "ጥራቱ የተገለጸ ዘር" በሚል ስያሜ ለአገር ውስጥ ገበያ እንዲውል የማድረግ ኃላፊነት አለባቸው።

፪/ ሚኒስቴሩ ለሚከተሉት ዘሮች የጥራት ቁጥጥር በማድረግ ማረጋገጫ የመስጠት ኃላፊነት ይኖረዋል፦

ሀ) ከውጭ የገባ የተመዘገበ ዘር የጸደቀ ዘር ሆኖ ለአገር ውስጥ ገበያ እንዲውል፤

ለ) በሀገር ውስጥ ተመርቶ ለውጭ ገበያ ለሚውል ዘር፤ እና

2/ The seed production database to be maintained by the Ministry pursuant to Article 7 of the Proclamation shall contain the following information:

a) annual production targets and allocation of responsibilities;

b) annual production statistics for each type of seed by organization and in general;

c) land, input, infrastructure and other resources required to produce the seed; and

d) any other information relevant to national seed production.

3/ The seed production database shall be prepared in electronic format and be linked to the registry of released variety of seed producers and distributors referred to in Article 15 of this Regulation.

17. **<u>Seed distribution</u>**

The distribution of seed shall be carried out in accordance with the detail implementation directive to be issued by the Ministry.

<u>PART FOUR</u>

<u>SEED QUALITY CONTROL AND ASSURANCE</u>

18. **<u>Responsibilities for Seed Quality Control and Assurance</u>**

1/ The regional authorities shall have the responsibility for quality control and certification of regionally produced pre-basic, basic and certified seed to be released on the domestic market as "Approved Seed" or "Quality Declared Seed".

2/ The Ministry shall be responsible for the quality control and certification of:

a) imported registered seed for release on the domestic market as Approved Seed;

b) domestically produced seed for export; and

ሐ) ለአስቸኳይ ጊዜ ዘር።

፫/ የዘር የጥራት ደረጃ ቁጥጥር የሚከናወነው በኢትዮጵያ የዘር ደረጃ መሰረት ይሆናል።

፲፱.የዘር ጥራት ምስክር ወረቀት ለማግኘት ብቁ ስለመሆን

የዘር ጥራት ምስክር ወረቀት ለማግኘት ብቁ ለመሆን ዘሩ፦

፩/ የተመዘገበ ዝርያ፣

፪/ የተመረተው የጸና ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በያዘ አምራች፣ እና

፫/ ከሚታወቅ ምንጭ የተገኘ፣

መሆን አለበት።

፳. የጸደቀ ዘር ወይም ጥራቱ የተገለጸ ዘር የምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚቀርብ ማመልከቻ

የጸደቀ ዘር ወይም ጥራቱ የተገለጸ ዘር የምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚቀርብ ማመልከቻ ከሚከተሉት ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት፦

፩/ በክልል ባለስልጣናት በተዘጋጀው ቅጽ መሠረት ከተሞላ ሰነድ፣

፪/ የዘር እንስፔክሽን አገልግሎት ክፍያ ከተከፈለበት ደረሰኝ፣ እና

፫/ ከሚዘራው ዘር ከእያንዳንዱ መጠኑ ከታወቀ የዘር ክምችት መለያ ምልክት ከተወሰደ ዘር።

፳፩. የጸደቀ ዘር የምስክር ወረቀት አሰጣጥ

አግባብ ባለው ሰው ማመልከቻ ሲቀርብ የጸደቀ ዘር የምስክር ወረቀት አሰጣጥ የሚከተሉትን ደረጃዎች ማለፍ አለበት፦

፩/ ዘሩ ላይ የመስክ ቁጥጥር መካሄድ፣

፪/ የዘር ዝግጅትና ናሙና መውሰድ፣

፫/ እውቅና ባለው ላቦራቶሪ ፍተሻ መደረግ፣

፬/ መለያ ምልክት መደረግና ከመያዣው ጋር ማሸግ ወይም መያያዝ፣

፭/ ሪፖርት መዘጋጀት።

፳፪.ጥራቱ የተገለጸ ዘር የምስክር ወረቀት አሰጣጥ

፩/ ጥራቱ የተገለጸ ዘር ምስክር ወረቀት ለማግኘት አምራቹ በውስጥ የጥራት ቁጥጥር ሥርዓቱ በኩል የሚከተሉትን ደረጃዎች የሚያካትት ተግባራት ማከናወን አለበት፦

ሀ) በዘር ማምረት ወቅት የመስክ መስፈርቱ ጠብቆ መመረቱን የማረጋገጥ፣

c) emergency seed.

3/ The quality control of seeds shall be undertaken in conformity with Ethiopian seed standards.

19. Eligibility for Certificate of Seed Quality

In order to be eligible for certificate of seed quality, the seed shall be:

1/ of a registered variety;

2/ produce by a producer who holds valid certificate of competence; and

3/ obtained from known source.

20. Application to Obtain Certificate of Approved Seed or Quality Declared Seed

Application to obtain certificate of approved seed or quality declared seed shall be submitted by accompanying the following:

1/ document of application filled on the forms prepared by regional authority;

2/ receipt of payment of inspection fees; and

3/ seed from one official tag taken from each lot of seed planted.

21. Issuance of Certificate of Approved Seed

When application by a concerned person is lodged, the issuance of certificate of approved seed shall undergo the following steps:

1/ field inspection of the seed;

2/ seed processing and sampling;

3/ testing in accredited laboratory;

4/ affixing of tag and seal on packaging or containers;

5/ preparation of report.

22. Issuance of Certificate of Quality Declared Seed

1/ The producer shall, to obtain certificate of quality declared seed, undertake the following steps through its internal quality control system:

a) verify that the field standards are maintained during production;

ለ) የዘሩን ምንጭና ደረጃ በተመለከተ መረጃ መያዝ፤

ሐ) ዘር ማዘጋጀትና ማሸግ፤

መ) ከመስፈርቱ ጋር መጣጣሙን ለማረጋገጥ ናሙና ወስዶ የዘር ጥራት ፍተሻ ማድረግ፤

ሠ) መለያ ምልክት ማድረግና ከመያዣው ጋር ማሸግ ወይም ማያያዝ፤

ረ) የመጨረሻ ሪፖርት አዘጋጅቶ ማቅረብ።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፊደል ተራ (ረ) በሚቀርብ ሪፖርት መሰረት አምራቹ ጥራቱ የተገለጸ ዘር የምስክር ወረቀት እንዲሰጠው አግባብ ላለው የክልል ባለስልጣን ማመልከት አለበት።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከቱ መረጃዎች መሟላታቸው ሲረጋገጥ የክልል ባለስልጣን ለአምራቹ ጥራቱ የተገለጸ ዘር የምስክር ወረቀት ይሰጣል።

፳፫. የመስክ ቁጥጥር

፩/ ሚኒስቴሩ ለእያንዳንዱ ሰብል ከኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ ጋር በመሆን የሚከተሉትን የሚያካትት ዝቅተኛውን የማሳ ደረጃ የመስክ ቁጥጥር መስፈርት ያዘጋጃል፦

ሀ) የተዘራው ዘር ደረጃ፤

ለ) የሰብል ፈረቃ፤

ሐ) የአጎራባች ማሳ ርቀት፤

መ) ከፍተኛው የሌሎች ዝርያዎች ወይም የአፍታይፕ መጠን በመቶኛ፤

ሠ) ከፍተኛው የዘር-ወለድ በሽታዎች በመቶኛ፤

ረ) ከፍተኛው የውግዝ አረም በመቶኛ፤ እና

ሰ) ዝቅተኛው ተፈላጊ የመስክ ቁጥጥር ብዛት።

፪/ የመስክ ቁጥጥሩ ትንተና የሚካሄድበትና ውጤት የሚገለጽበት አሰራር ቀደም ተከተል ሚኒስቴሩ በሚያወጣው የአሰራር መመሪያ መሰረት ይሆናል።

፫/ አምራቹ በተሰጠው በማንኛውም የቁጥጥር ውጤት የማይስማማ ከሆነ በድጋሚ ቁጥጥር እንዲደረግለት በአምስት የሥራ ቀናት ውስጥ ክፍያ በመፈጸም ለክልል ባለስልጣን ይግባኝ

b) maintain information related to the source of seed;

c) seed processing and packing;

d) seed sampling and analysis of quality test in order to verify conformity to the prescribed standards;

e) affixing of tag and seal on packaging or containers;

f) prepare final report.

2/ The producer shall apply to the appropriate regional authority for issuance of a certificate of quality declared seed based on the report prepared pursuant to paragraph (f) of sub-article (1) of this Article.

3/ The appropriate regional authority shall issue certificate of quality declared seed to producer upon fulfillment of the information specified under sub-article (1) of this Article.

23. Field Inspection

1/ The Ministry shall, in collaborate with Ethiopian Standard Agency, develop minimum field inspection standards which include the following:

a) standard of seed planted;

b) crop rotation;

c) isolation distance;

d) maximum percentage of other varieties or off-types;

e) maximum percentage of seed-borne disease;

f) maximum percentage of objectionable weed plants; and

g) minimum number of inspections required.

2/ The steps for field inspection shall, including analysis and reporting of results, be carried out in accordance with working guidelines issued by the Ministry.

3/ Where a producer disagrees with the results of any inspection, he may appeal to the regional authority within five working days for re-inspection, subject to payment of another

ማለት ይችላል፣ ሆኖም በድጋሚ ቁጥጥሩ ወቅት የማሳው ደረጃ ተቀባይነት ካገኘ ለድጋሚ ቁጥጥር የተከፈለው የአገልግሎት ክፍያ ይመለስለታል።

፳፬. የዘር ዝግጅት

፩/ የማሳ ቁጥጥርን ያለፈ ዘር ለላቦራቶሪ ፍተሻ ከመላኩ በፊት መዘጋጀት አለበት።

፪/ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት የያዘና የተመዘገበ የዘር አዘጋጅ የማሳ ቁጥጥርን ያለፈ ዘር አበጥሮ ያዘጋጃል።

፳፭. መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር

፩/ መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር ከአንድ ዓይነት ዝርያ ከተሰበሰበ ዘር የዓለም አቀፍ የዘር ምርመራ ማሕበር ያወጣውን ከፍተኛውን ተፈላጊ መስፈርት መጠን መሰረት በማድረግ የሚመሰረት ይሆናል።

፪/ እያንዳንዱ የዘር መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዓለም አቀፋዊ ይዘት ያለውን የኮድ ቅንብር በመከተል የዘር ክምችት ተለይቶ የሚታወቅ መለያ ኮድ ቁጥር ይሰጠዋል፣ ኮዱም የፌደራል ወይም የክልል ባለስልጣንና የተመረተበትን ዓመት ለመለየት እንዲያስችል ፊደሎችን ወይም ቁጥሮችን ያካተተ መሆን አለበት።

፳፮. የዘር ናሙና አወሳሰድ

፩/ ሚኒስቴሩ ወይም የክልል ባለስልጣን እውቅና የሰጣቸው ባለሙያዎች ናሙና መውሰድ የሚችሉ ይሆናል።

፪/ የዘር ናሙና መጠኑ ከታወቀ የዘር ክምችት ዘር የሚወሰደው በአለም አቀፍ የዘር ምርመራ ማሕበር አሰራር መሰረት ነው።

፫/ ከሁሉም የተዘጋጁ መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር ለላቦራቶሪ ፍተሻና ለድህረ ቁጥጥርና ምርመራ የሚወሰደው የዘር ናሙና በነፃ ይሆናል።

፬/ ማንኛውም ለላቦራቶሪ ትንተና የተወሰደ ናሙና ትክክለኛዉን የመለያ ቁጥር መያዝ አለበት።

፭/ ለናሙና አወሳሰድ የተዘጋጀው መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር አለም አቀፍ የዘር ምርመራ

inspection fee. If a field standard is approved after a re-inspection, the service fee paid for re-inspection shall be returned.

24. Seed Processing

1/ Seeds that have passed field inspection shall be processed before being sent to laboratory testing.

2/ A seed processor who maintains certificate of competence and registered shall process seed that has passed field inspection.

25. Seed Lots

1/ Seed lots shall be constituted from harvested seed of a single species in accordance with maximum size requirements provided for in the International Seed Testing Association requirements.

2/ Each seed lot shall be assigned a unique identifying lot number following the internationally recognized code scheme. The code shall also include letters or numbers to identify the federal or regional authority and the year of production.

26. Seed Sampling

1/ The professionals authorized by the Ministry or regional authority shall draw samples.

2/ Seed sampling from seed lots shall be taken in accordance with the rules of International Seed Testing Association;

3/ The sample seed from all processed lot shall be collected free of charge for purposes of laboratory testing and post control planting and examination;

4/ Any sample taken for laboratory analysis shall hold appropriate reference number.

5/ The seed lots arranged for sampling shall not exceed the maximum weights set in the rules

ማሕበር አሰራር ከአስቀመጠዉ ከፍተኛ ክብደት መጠን መብለጥ የለበትም።

፯/ የዘር አምራችና አከፋፋይ መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር ናሙና ክብደትን ለማረጋገጥ የተፈተሸ ሚዛን መያዝ አለባቸው።

፰/ የዘር አምራቹ ለናሙና ፍተሻ ሥራ በመንግሥት የተተመነውን የአገልግሎት ክፍያ መፈጸም አለበት።

፳፯. <u>ናሙናን ማሸግና መለያ ምልክት ማድረግ</u>

፩/ ናሙና እንደተወሰደ እርጥበት በማያስገባ መያዣ ውስጥ ወዲያውኑ በጥብቅ መታሸግ ይኖርበታል፤ አስተሻሸጉም ናሙናውን ለመቀየር የሚደረግን ሙከራ የሚያሳውቅ መሆን አለበት።

፪/ በናሙና መያዣ ላይ የሚደረገው መለያ ምልክት መያዝ የሚገባውን ዝርዝር መግለጫ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

፫/ የሚከማቹ ናሙናዎች መቀመጥ የሚችሉበት የሙቀትና የእርጥበት መጠን፣ የጊዜ ወሰንና ሌሎች አስፈላጊ መስፈርቶች ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናሉ።

፳፰. <u>የላቦራቶሪ ፍተሻ</u>

፩/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፫ መሰረት የመስክ ቁጥጥርን ያለፈ ዘር በአለም አቀፍ የዘር ምርመራ ማህበር አሰራር መሰረት የላቦራቶሪ ፍተሻ ይካሄድበታል።

፪/ የላቦራቶሪው የዘር ፍተሻ ብቃት በሚኒስቴሩ ወይም በክልል ባለስልጣን በየወቅቱ ቁጥጥር ይደረግበታል።

፳፱. <u>የዘር ናሙናዎች ፍተሻ</u>

፩/ የዘር ናሙናዎች ላቦራቶሪ በደረሱ ከሁለት እስከ ሦስት ቀናት ውስጥ በአለም አቀፍ የዘር ምርመራ ማሕበር አሰራር መሰረት የንጽሕና፣ የበቀለት፣ የእርጥበት፣ የዘር ጤና እና ሌሎች አግባብ ያላቸው ሙከራዎች በማድረግ የጥራት ፍተሻ መደረግ አለበት።

፪/ የዘር ናሙናዎች ፍተሻ ውጤት ፍተሻው ከተጠናቀቀ በኋላ ከ፯ እስከ ፳፩ ቀናት ውስጥ መመዝገብና ሪፖርት መደረግ አለባቸው።

of the International Seed Testing Association.

6/ Seed producers and distributers shall maintain calibrated scales for conforming the weight of a seed lot.

7/ The seed producer shall pay service fees prescribed by Government for sampling service.

27. <u>Packaging and Labeling of Samples</u>

1/ Samples shall be packed in moisture-proof containers that are fastened and sealed at the time of sampling in such a way that renders visible any attempt to alter or change the sample.

2/ The description of label to be affixed on a container of samples shall be specified in the directive to be issued by the Ministry.

3/ The amount of temperature and humidity, duration of time and other conditions necessary for storage of samples shall be prescribed in the directive to be issued by the Ministry.

28. <u>Laboratory Testing</u>

1/ A seed that has passed field inspection pursuant to Article 23 of this Regulation shall be subject to laboratory testing in accordance with International Seed Testing Association rules.

2/ The laboratory's competence of seed testing shall regularly be supervised by the Ministry or regional authority.

29. <u>Sample Seed Testing</u>

1/ The purity, germination, moisture, health and other relevant test for sample seeds shall, in accordance with International Seed Testing Association rules, be conducted within two to three days of receipt of the sample.

2/ The sample test results shall be recorded and reported within 7 to 21 days after testing.

፴. የዘር ጥራት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት

፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፲፫ (፩) የተጠቀሱት መስፈርቶች መሟላታቸው በክልል ባለስልጣን ተረጋግጦ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ዘር ባለቤት ለተመሰከረ ዘር ወይም ጥራቱ ለተገለጸ ዘር ለእያንዳንዱ መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት የሚከተሉትን መግለጫዎች የያዘ የዘር መለያ ካርድ ማያያዝ አለበት፦

ሀ) የድርጅቱ ስምና አድራሻ፤

ለ) የሠርተፊኬት ቁጥር፤

ሐ) የሰብሉ ዓይነትና የዝርያ ስም፤

መ) የዘር ደረጃ፤

ሠ) የመለያ ቁጥር፤

ረ) የተጣራ ዘር ክብደት፤

ሰ) የተመረተበት ዓመት፤

ሸ) የታሸገበት ቀን፤

ቀ) የቆይታው ጊዜ፤ እና

በ) በመድሃኒት የታከመ ከሆነ የማስጠንቀቂያ ምክልት።

፪/ የጥራት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል።

፫/ ማንኛውም የጥራት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ ሊራዘም የሚችለው በድጋሚ ፍተሻ ወቅት የዘር መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር ለፊዚካል ንጽህና፣ ለብቅለት እና ለጤና የተደነገጉትን መስፈርቶች አሟልቶ ሲገኝ ይሆናል።

፴፩. የጸደቀ ዘር ማሸግና መለያ ምልክት ማድረግ

፩/ የጸደቀ ዘር የኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ ባወጣው መስፈርትና የአለም አቀፍ ደረጃዎችን መሰረት በማድረግ መታሸግና መለያ ምልክት ሊኖረዉ ይገባል።

፪/ የክልል ባለስልጣን የዘር ፍተሻ አድርጎ የጥራት ማረጋገጫ ውጤት ከመስጠቱ በፊት መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር መታሸግና መሰራጨት የለበትም።

30. Certificates of Seed Quality

1/ The owner of a seed granted with a certificate of seed quality by regional authority upon meeting the requirements specified under Article 13 (1) of the Proclamation shall attach the following certification tag to each seed lot of certified seed or quality declared seed:

a) name and address of the organization;

b) certificate number;

c) crop type and variety name;

d) seed class;

e) reference number;

f) net weight of seed;

g) year of production;

h) date of sealing;

i) expiry date; and

j) warning text if treated with drug.

2/ The validity period of certificate of quality shall be determined by directive to be issued by the Ministry.

3/ The validity period of any certificate of quality may be extended upon re-testing, if the seed lot is found to conform to the prescribed standards for physical purity, germination and health.

31. Packaging and Labeling of Approved Seeds

1/ Approved seed shall be packaged and labeled in accordance with the requirements set by the Ethiopian Standard Agency and international standards.

2/ Seed lot shall not be packaged and distributed before the regional authority seed tester has released a test result certificate.

፫/ ከመጨረሻው ተጠቃሚ በስተቀር ማንም ሰው የዘር መለያ ምልክቱን ማንሳት ወይም የተሰፋውን ወይም የታሸገዉን የዘር ከረጢት መክፈት የለበትም፡፡

፬/ ጥራቱ የተረጋገጠ እና የዘር መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት በድጋሚ ሊታሸግ የሚችለው በክልል ባለስልጣን ወይም ሚኒስቴር ሲወስንና በነሱ ቁጥጥር የተደረበት ብቻ ሲሆን በድጋሚ የታሸገው ዘር ከዋናው ጋር ተመሳሳይ መሆን አለበት፡፡

፭/ ለገበያ የሚቀርብ ዘር በዚህ ደንብ አንቀጽ ፴ (፩) የተመለከተውን መረጃ የያዘ በመደበኛ አጠቃቀም ሂደት በቀላሉ ሊበላሽ በማይችል በዘር መያዣው ላይ የሚጣበቅ ወይም የሚለጠፍ መለያ ምልክት ሊኖረው ይገባል፡፡

/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፭) መሠረት የሚደረግ መለያ ምልክት በቅርጽ ሬክታንግል ሆኖ ለተለያዩ የዘር ደረጃዎች የሚከተሉትን የቀለም ቅንብር የያዘ መሆን ይኖርበታል፡-

ሀ) አራቢ ዘር ወይም ቅድመ መስራች ዘር መደቡ ነጭ ሆኖ በሠያፍ ሐምራዊ ቀለም የተሰመረ፤

ለ) መስራች ዘር ነጭ ቀለም፤

ሐ) የተመሰከረለት ዘር አንደኛ ትውልድ ሰማያዊ ቀለም፤

መ) የተመሰከረለት ዘር ሁለተኛ ትውልድ ወይም ቀጣይ ትውልዶች ቀይ ቀለም፤

ሠ) ለሁሉም ዘሮች የመለያው ምልክት አንዱ ጫፍ ከሌላው የመለያ ምልክት ቀለም ፫ ሴ.ሜ አነስተኛ ርቀት በመጠበቅ በጥቁር ቀለም ይቀለማል፤

ረ) ለሁሉም ዘሮች የመለያዉ ምልክት አንዱ ጫፍ ላይ ፫ሴ.ሜ አነስተኛ ርቀት በመጠበቅ በጥቁር ቀለም ተቀብቶ ሌላው የመለያ ምልክት ቀብ ያለው ይሆናል፡፡

3/ No person shall, except the ultimate user, remove labels, seals or open mechanically sewn or closed packets of seed.

4/ Quality approved seed shall only be re-packaged by the decision of the regional authority or the Ministry under their supervision and the re-packaged seed shall be similar with that of the original one.

5/ Seed to be supplied for market shall have a label affixed or glued on the package with the information specified under 30 (1) of this Regulation which cannot be removed easily under normal use.

6/ The label to be affixed or glued pursuant to sub-article (5) of this Article shall be rectangular in shape with different colors for different classes of seeds in the following scheme:

a) for a breeder seed or pre-basic seed white color with diagonal violet stripe;

b) basic seed with white color;

c) first generation certified seed with blue color;

d) second or successive generation of certified seed with red color;

e) for all classes of seeds one end of the label from other label shall be colored blacked for a minimum distance of 3cm.

f) for all classes of seeds one end of the label shall be overprinted black for a minimum distance of 3 cm leaving the rest of the label colored.

፴፪. የድህረ ቁጥጥር ሙከራ

፩/ የዘር ጥራት ምስክር ወረቀት ተሰጥቶት የነበረ መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር ናሙና ተወስዶበት በአለምአቀፍ የዘር ምርመራ ማህበር የአሰራር ዘዴ መሰረት የድህረ ቁጥጥር ፍተሻ ይደረግበታል፡፡

፪/ ድህረ ቁጥጥር ሙከራ የሚካሄድበት ማሳ በዘር ኢንዱስትሪው ላይ ፍላጎት ባለዉ ማንኛዉም አካል እንዲጎበኝና ምርመራ እንዲካሄድበት ክፍት ይሆናል፡፡

፫/ ድህረ ቁጥጥር በኋላ የክልል ባለስልጣን በሙከራ ማሳ ላይ ለታዩ ብክለቶችና ለውጦች ሪፖርት ያዘጋጃል፣ እንዲሁም የችግሩን ምንጭ በመለየት ለቀጣዩ የሰብል ወቅት ተመሳሳይ ችግሮች እንዳይከሰቱ መፍትሄ ሊሆን የሚችል እርምጃ ይወስዳል፡፡

፴፫. የጥራት ደረጃ መስፈርቶችን ስለማያሟላ ዘር

በአዋጁ አንቀጽ ፲፮ (፩) መሠረት አንድ የዘር መጠኑ የታወቀ የዘር ክምችት ዘር ከደረጃ ዝቅ በሚደረግበት ወይም በሚወገድበት ጊዜ የክልል ባለስልጣኑ ለአመልካቹ፦

፩/ ውሳኔው የተሰጠበትን ምክንያት፤

፪/ አመልካቹ ለፍርድ ቤት ክስ የማቅረብ መብቱ የተጠበቀ መሆኑን፤ እና

፫/ እንዲወገድ የተባለውን ዘር ከዘር አገልግሎት ውጪ ለሌላ አገልግሎት በአዋጁ አንቀጽ ፲፮ (፪) መሰረት ሊጠቀምበት እንደሚችል፤

በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

ክፍል አምስት
ዘር ከውጭ ስለማስገባትና ወደ ውጪ ስለመላክ

፴፬. ዘር ከውጭ አስገቢ ማሟላት ያለባቸው መስፈርቶች

ዘርን ከውጭ በማስገባት ንግድ የተሰማራ ማንኛውም ሰው፦

፩/ ዘርን ወደ አገር ውስጥ ማስገባት የሚያስችል የጸና የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት መያዝ፤

፪/ የዘር ማስገቢያ ፈቃድ ከሚኒስቴሩ ማግኘት፤

፫/ በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፴፭ የተቀመጠውን መስፈርት ማሟላት፤

32. Post Control Testing

1/ Post control testing on seed lots that obtained certificate of seed quality shall be conducted in accordance with international standards by taking samples.

2/ Plot under which post control testing is conducted shall be open for examination and assessment of all parties interested in the seed industry.

3/ The regional authority shall, after post control, write a report on the contamination and other deviations observed in the trial plots, as well as identify the sources of the problem and take possible measures to eradicate such deviations in subsequent seasons.

33. Non conforming Seed

Where a seed lot is downgraded or rejected for certification in accordance with Article 16 (1) of the Proclamation, the regional authority shall notify the applicant in writing about:

1/ the reasons for its decision;

2/ his right to institute action in the court of law; and

3/ his right to use the rejected seed in any other form other than seed purpose as provided for under Article 16 (2) of the Proclamation.

PART FIVE
EXPORT AND IMPORT OF SEED

34. Requirements to be Met by Seed Importer

Any person who engages in seed import business shall:

1/ have a valid seed importer certificate of competence;

2/ obtain import permit from the Ministry;

3/ meets the requirements set under Article 35 of this Regulation;

፬/ ከጭነቱ ጋር የጤንነት ሰርተፍኬት ማቅረብ፤

፭/ ስለ ዘሩ ዓይነትና የዝርያ ስም እንዲሁም የዘሩ ምንጭ አገር ስም የያዘ የግዥና የርክክብ ሰነድ ማቅረብ፤ እና

፮/ ጭነቱ አስፈላጊ የሆኑ የማሸጊያና የመለያ ምልክት አለጣጠፍ መስፈርት ማሟላቱን ማረጋገጥ፤

አለበት።

፴፭. ከውጭ የሚገባ ዘር ማሟላት ያለበት መስፈርት

፩/ የአዋጁ አንቀጽ ፲፯ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ዘርን ወደ አገር ዉስጥ ማስገባት የሚቻለው፦

ሀ) የኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ ከሚኒስቴሩ ከጋር በመተባበር ያወጣውን የኢትዮጵያ ዘር ደረጃዎች፤ እና

ለ) ሚኒስቴሩ በመመሪያ የወሰነውን ማንኛ ውንም መስፈርት፣

አሟልቶ ሲገኝ ይሆናል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ሚኒስቴሩ አነስተኛ መጠን ያለው ዘር ለግለሰብ ግቢ ማስጌጫ ለማዋል የሚገባ ዘር ከሆነ የመስፈርቱን አፈጻጸም ለመተው ይችላል።

፴፮. ዘርን ወደ አገር ውስጥ የማስገቢያ ፈቃድ ለማግኘት የሚቀርብ ማመልከቻ

፩/ ዘርን ወደ አገር ውስጥ ለማስገባት ከሚኒስቴሩ ፈቃድ ለማግኘት የሚቀርብ ማመልከቻ ከሚከተሉት መረጃዎች ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት፦

ሀ) የአስገቢው ስምና አድራሻ፣ ዘሩ የሚመጣበት አገር እና የጭነቱ መጨረሻ መድረሻ ቦታ የሚያሳይ መግለጫ፤

ለ) በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፴፬ እና በአንቀጽ ፴፭ (፩) የተመለከቱ አግባብ ያላቸው ሰነዶች፤

ሐ) የዘሩ ዓይነት፣ ዝርያና የዘር መጠን የሚያሳይ መግለጫ፤

4/ accompany phytosanitary certificate with the consignment;

5/ produce invoice and receipt document containing the species and variety name and the country of origin of seed; and

6/ ensure that the consignment meets all packaging and labeling requirements.

35. Requirements for Seed to be Imported

1/ Without prejudice to Article 17 of the Proclamation, seed may be imported when it meets:

a) the Ethiopian seed standards set by the Ethiopian Standard Agency in cooperation with the Ministry;

b) any other requirement set by the directive of the Ministry.

2/ Notwithstanding the provision of sub-article (1) of this Article, the Ministry may waive the requirements for small amounts of seed imported for private compound aesthetic purpose.

36. Application to Obtain Seed Import Permit

1/ An application to obtain seed import permit from the Ministry shall be submitted by accompanying with the following information:

a) statement showing the name and address of importer, country of origin of seed and consignment's final destination;

b) relevant documents specified under Article 34 and Article 35 (1) of this Regulation;

c) statement showing species, variety and quantity of seed;

መ) የማጓጓዣ ዓይነትና የሚገባበት ወደብ የሚያሳይ መግለጫ፤

ሠ) ሌሎች ሚኒስቴሩ በመመሪያ የሚወስናቸው መረጃዎች።

፪/ ዘርን ወደአገር ውስጥ ለማስገባት በዚህ ደንብ መሠረት የተሰጠ ፈቃድ ጸንቶ የሚቆየው ለስድስት ወር ይሆናል።

፴፯. የድንበር ላይ ቁጥጥር

በሚኒስቴሩ የተመደበ የዘር ኢንስፔክተር በአዋጁ አንቀጽ ፳፫ (፪)፣ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፴፬ እና አንቀጽ ፴፭ (፩) የተመለከቱ መሥፈርቶች መሟላታቸውን ለማረጋገጥ ወደ አገር ውስጥ በሚገባ ዘር ላይ የድንበር ላይ ቁጥጥር ያደርጋል።

፴፰. የጥራት ደረጃ መስፈርት ሳያሟላ ወደ አገር ውስጥ የገባ ዘር

፩/ የኢትዮጵያን የዘር ደረጃ ሳያሟላ ወደአገር ውስጥ የገባ ዘር እንደሁኔታው፦

ሀ) በአስመጪው ወጪ ወደ መጣበት አገር እንዲመለስ፤

ለ) ለኢንዱስትሪ አገልግሎት እንዲውል፤ ወይም

ሐ) ቁጥጥር እየተደረገ በአስመጭው ወጪ እንዲወገድ፤

ይደረጋል።

፪/ ሚኒስቴሩ ደረጃውን ስላላሟላ ዘር አወጋገድ ሌሎች አማራጮችን እና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ለተዘረዘሩት አፈጻጸም አስፈላጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

፴፱. ዘር ወደ ውጭ ላኪ ማሟላት ያለባቸው መስፈርቶች

ዘርን ወደ ውጭ በመላክ ንግድ የተሰማራ ማንኛውም ሰው፦

፩/ ዘር ወደ ውጭ ለመላክ የሚያስችል የጸና ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት መያዝ፤

፪/ ዘር ወደ ውጭ የመላኪያ ፈቃድ ከሚኒስቴሩ ማግኘት፤

፫/ የተቀባዩ አገር ዝቅተኛ የዘር ጥራት ደረጃ መስፈርት ማሟላት፤

፬/ ዘሩ የጤንነት ሰርተፍኬት እንዲያገኝ ማድረግ፤

d) statement on the type of means of transport and port of entry;

e) other information specified in the directive of the Ministry.

2/ The import permit issued in accordance with this Regulation shall be valid for six months.

37. Entry Point Inspection

The seed inspector assigned by the Ministry shall conduct entry point inspection on the seed to be imported to ensure its compliance with the requirements provided for under Article 23 (2) of the Proclamation, Article 34 and Article 35 (1) of this Regulation.

38. Substandard Seed Imported

1/ The seed imported without meeting the Ethiopian Seed Standard, as the case may be:

a) returned to the country of origin by the expense of importer;

b) put to industrial use; or

c) destroyed by the expense of importer being under supervision.

2/ The Ministry may issue directive necessary on the other options of disposal of sub-standard seeds and for the implementation sub-article (1) of this Article.

39. Requirements to be met by Seed Exporter

Any person who engages in seed export business shall:

1/ have a valid seed exporter certificate of competence;

2/ obtain seed export permit from the Ministry;

3/ meet the minimum quality standards of the importing country;

4/ obtain phytosanitary certificate for the seed;

፭/ ከኢትዮጵያ ብዝሀ ህይወት ኢንስቲትዩት ፈቃድ ማግኘት፤ እና

፮/ ሚኒስቴሩ በመመሪያ የወሰናቸውን ሌሎች መስፈርቶች ማሟላት፤

ይኖርበታል።

፵. የዘር ላኪ የፈቃድ ለማግኘት የሚቀርብ የብቃት ማረጋገጫ ማመልከቻ

ዘርን ወደ ውጭ አገር ለመላክ ከሚኒስቴሩ ፈቃድ ለማግኘት የሚቀርብ የብቃት ማረጋገጫ ማመልከቻ ከሚከተሉት መረጃዎች ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት፦

፩/ የላኪውና የተቀባዩ አገር ስምና አድራሻ እና የጭነቱ መጨረሻ መድረሻ ቦታ የሚያሳይ መግለጫ፤

፪/ በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፴፱ የተመለከቱ አግባብ ያላቸው ሰነዶች፤

፫/ የዘሩ ዓይነት፣ ዝርያና የዘር መጠን የሚያሳይ መግለጫ፤

፬/ የማጓጓዣ ዓይነት የሚያሳይ መግለጫ፤

፭/ ሌሎች ሚኒስቴሩ በመመሪያ የሚወስናቸው መረጃዎች።

ክፍል ስድስት

የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት

፵፩. የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት አስፈላጊነት

ማንኛውም የዘር አምራች፣ አዘጋጅ፣ ጅምላ ሻጭ፣ አከፋፋይ ወይም ቸርቻሪ በአዋጁ አንቀጽ ፲፱ መሠረት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ከሚኒስቴሩ ወይም ከክልል ባለሥልጣን ማግኘት አለበት፡፡

፵፪. የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት መስፈርት

፩/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፵፩ መሠረት የዘር አምራች የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚያመለክት ማንኛውም ሰው፦

ሀ) የዘር ጥራት ቁጥጥር ለማድረግ ምቹና ተደራሽ የሆነ የእርሻ ማሳ፤ እና

ለ) ስለዘር አመራረት መሠረታዊ እውቀት እና ልምድ ያላቸው በቂ ባለሙያዎች፤

ያሉት መሆን ይኖርበታል።

5/ obtain permit from Ethiopian Institute of Biodiversity; and

6/ meet other requirement specified in the directive issued by the Ministry.

40. Application to Obtain Export Permit certificate of competence

Application submitted to obtain seed export permit certificate of competence from the Ministry shall be accompanied with the following information:

1/ statement showing the name and address of exporter and importer and consignment's final destination;

2/ relevant documents specified under Article 39 of this Regulation;

3/ statement showing the species, variety and quantity of seed;

4/ statement showing the type of means of transport;

5/ other information specified in the directive of the Ministry.

PART SIX

CERTIFICATE OF COMPETENCE

41. Requirement of Certificate of Competence

Any producer, processor, wholesaler, distributer or retailer of seed shall obtain a certificate of competence from the Ministry or from the regional authority in accordance with Article 19 of the Proclamation.

42. Criteria for a Certificate of Competence

1/ Any person submitting application pursuant to Article 41 of this Regulation to obtain seed producer certificate of competence shall have:

a) a suitable and accessible farm land for seed inspection; and

b) sufficient professional with basic knowledge and experience in seed production.

፪/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፵፩ መሠረት የዘር አዘጋጅ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚያመለክት ማንኛውም ሰው፦

ሀ) ተስማሚ የሆነ የዘር ማከማቻ መጋዘን፤

ለ) ዘር የማዘጋጀት ሥራ ለመሥራት አስፈላጊ የሆነ ማሽነሪ ወይም የሰዉ ኃይል፤ እና

ሐ) ስለዘር አዘገጃጀት መሠረታዊ እውቀት እና ልምድ ያላቸው ሠራተኞች፤

ያሉት መሆን ይኖርበታል።

፫/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፵፩ መሠረት የዘር አስመጭ፣ ላኪ ወይም አከፋፋይ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚያመለክት ማንኛውም ሰው፦

ሀ) ተስማሚ የሆነ የራሱ ወይም የተከራየው የዘር ማከማቻ መጋዘን፤ እና

ለ) ስለዘር አያያዝ መሠረታዊ ዕዉቀት እና ልምድ ያለዉ ባለሙያ፤

ሊኖረው ይገባል።

፬/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩)፣ (፪) እና (፫) ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ሚኒስቴሩ ዝርዝር መስፈርት እና የአፈጻጸም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

፵፫. የማመልከቻ አቀራረብ

በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፵፩ መሠረት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማግኘት የሚቀርብ ማንኛውም ማመልከቻ የሚከተሉትን ዝርዝር መረጃዎች መያዝ ይኖርበታል፦

፩/ የአመልካቹ ሙሉ ስምና አድራሻ፤

፪/ እንደአግባቡ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፵፪ መሠረት የተመለከቱ መስፈርቶች ስለመሟላታቸው ዝርዝር መረጃ፤

፫/ ሌሎች በሚኒስቴሩ መመሪያ የሚገለጹ መረጃዎች።

፵፬. የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ስለመስጠት

፩/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት በዚህ ክፍል የተመለከቱት መስፈርቶች ተሟልተው ሲገኙ እና የአገልግሎት ክፍያ ሲፈጸም እንደ አግባቡ በሚኒስቴሩ ወይም በክልል ባለሥልጣን አማካይነት የሚሰጥ ይሆናል።

2/ Any person submitting application pursuant to Article 41 of this Regulation to obtain seed processors certificate of competence shall have:

a) suitable warehouse facilities for seed storage;

b) requisite machinery and manpower to perform the processing activities; and

c) a professional with basic knowledge and experience in seed processing.

3/ Any person submitting application pursuant to Article 41 of this Regulation to obtain seed importer, exporter and distributor certificate of competence shall have:

a) his own or rented suitable warehouse facilities for seed storage; and

b) a professional with basic knowledge and experience in seed handling.

4/ Without prejudice to sub-articles (1), (2) and (3) of this Article, the Ministry may issue directive on the detail criteria and implementation procedures.

43. Submission of Applications

Any application submitted pursuant to Article 41 of this Regulation to obtain a certificate of competences shall be accompanied with the following information:

1/ the applicants full name and address;

2/ detail information on the compliance of requirements specified under Article 42 of this Regulation, as the case may be;

3/ other information specified in the directive of the Ministry.

44. Issuance of Certificate of Competence

1/ A certificate of competence may be issued by the Ministry or by the regional authority when the requirements provided for in this Part are complied with and upon payment of service fee.

፪/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለሶስተኛ ወገን በማንኛውም መልኩ ሊተላለፍ ወይም ሊሰጥ አይችልም።

፫/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ጸንቶ የሚቆይበት እና የሚታደስበት ጊዜ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ክፍል ሰባት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፵፭. የዘር ኢንስፔክሽን

፩/ ሚኒስቴሩ፦

ሀ) ለዘር ኢንስፔክተሮች ምደባ የሚያገለግል ዝቅተኛ የትምህርት ዝግጅት እና ልምድ በመመሪያ ይወስናል፣ አቅማቸውን ለማጎልበት ሥልጠና ይሰጣል፤

ለ) የዘር ኢንስፔክተሮች ሥራቸዉን በአግባቡ ማከናወን እንዲችሉ ደረጃዉን የጠበቀ የአሰራር ሥርዓት መመሪያ ያዘጋጃል።

፪/ በአዋጁ አንቀጽ ፳፫ (፪) የተመለከቱ ተግባራት እንደተጠበቁ ሆነው የዘር ኢንስፔክተር፦

ሀ) በመስክ የዘር ጥራት ፍተሻ በማከናወን በኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ የተቀመጠዉ የኢትዮጵያ ደረጃ ስለመሟላቱ ቁጥጥር ያደርጋል፤

ለ) የዘሩን ጥራት ለማረጋገጥ በድቃይ ሰብል ላይ ቢያንስ ሦስት ጊዜና በሌሎች ሰብሎች ቢያንስ ሁለት ጊዜ የመስክ ቁጥጥር ያደርጋል፤

ሐ) የመስክ ቁጥጥር ለተደረገበት ለእያንዳንዱ ማሳ ሪፖርት ያዘጋጃል፤

መ) የመስክ ቁጥጥርን ያለፈ ዘር ወደ ዘር ማዘጋጃ ቦታ ከመጓጓዙ በፊት በመያዣ ዕቃዉ ላይ የማይለቅ የቀለም ምልክት በማድረግ ያረጋግጣል፤

ሠ) ለብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ ዓላማ የተመዘገበ ዘር አምራች ማሳን፣ የዘር አዘገጃጀትን እና የዘር ማከማቻ መጋዘንን የጥራት ቁጥጥር ፍተሻ ያደርጋል።

2/ A certificate of competence may not be transferred or assigned in any form to a third party.

3/ The validity period of certificate of competency and its renewal shall be prescribed in directive to be issued by the Ministry.

PART SEVEN
MISCELLANEOUS PROVISIONS

45. Seed Inspection

1/ The Ministry shall:

a) issue directive to determine the minimum qualification and experience needed for the assignment of seed inspectors; and provide training to develop their capacity;

b) prepare standard operational guidelines and directive for the seed inspectors to carry out their functions.

2/ Without prejudice to the responsibilities provided for under Article 23 (2) of the Proclamation a seed inspector shall have responsibilities to:

a) conduct field inspection on seed and inspect whether it meets the Ethiopian standard prescribed by Ethiopian Standards Agency;

b) conduct at least three field inspections on hybrid crop and at least two field inspections on other crops;

c) prepare a report for each field on which inspection is conducted;

d) ensure seed passed field inspection by putting mark with indelible ink on the container before it is transported to the processing place; and

e) conduct quality control inspection of the registered seed producer's field, seed processing and storage warehouse for the purpose of certification.

፵፮. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ደንቦች

ከዚህ ደንብ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ደንብ፣ መመሪያ ወይም የአሰራር ልምድ በዚህ ደንብ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

፵፯. ደንቡ የሚፀናበት ቀን

ይህ ደንብ በፌደራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ የካቲት ፲ ቀን ፪ሺ፰ ዓ.ም

ኃይለማርያም ደሳለኝ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅላይ ሚኒስትር

46. Inapplicable Regulations

No regulation shall, in so far as it is in consistent with this Regulation, have effect in respect of matters provided for in this Regulation.

47. Effective Date

This Regulation shall enter into force on the date of publication in the Federal Negarit Gazette.

Done at Addis Ababa, this 18th day of February, 2016.

HAILEMARIAM DESSALEGN

PRIME MINISTER OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA